

Trách nhiệm bồi thường của nhà nước trong hoạt động quản lý hành chính nhà nước

Phạm Hồng Thái*

Khoa Luật, ĐHQGHN, 144 Xuân Thủy, Cầu Giấy, Hà Nội, Việt Nam

Nhận ngày 10 tháng 6 năm 2014

Chỉnh sửa ngày 20 tháng 8 năm 2014; Chấp nhận đăng ngày 16 tháng 9 năm 2014

Tóm tắt: Bài báo tập trung phân tích, luận giải về bản chất trách nhiệm bồi thường của nhà nước trong hoạt động quản lý hành chính; những quyết định hành chính, hành vi hành chính gây thiệt hại về vật chất, tổn hại về tinh thần phải bồi thường; thực tiễn thực hiện trách nhiệm bồi thường của nhà nước; phân biệt trách nhiệm của “nền hành chính” với trách nhiệm của người thi hành công vụ trong hoạt động hành chính và những ý kiến về hoàn thiện Luật trách nhiệm bồi thường của nhà nước.

Từ khóa: Trách nhiệm bồi thường của nhà nước, quản lý hành chính.

1. Đặt vấn đề

Trong nhà nước pháp quyền mối quan hệ giữa nhà nước và cá nhân, tổ chức là quan hệ trách nhiệm qua lại, bình đẳng, nhà nước có trách nhiệm bồi thường thiệt hại cho cá nhân, tổ chức khi cơ quan, tổ chức nhà nước, cán bộ, công chức, viên chức nhà nước, những người được ủy quyền có những quyết định, hành vi gây thiệt hại về vật chất hay tổn hại về tinh thần cho cá nhân, tổ chức. Với tinh thần đó Hiến pháp Việt Nam năm 2013 bên cạnh việc quy định “ cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền phải tiếp nhận, giải quyết khiếu nại, tố cáo”, đồng thời quy định “Người bị thiệt hại có quyền được bồi thường về vật chất, tinh thần và phục hồi danh dự theo quy định của pháp luật” (khoản 2 Điều 30) và quy định những nguyên tắc căn bản liên quan đến hoạt động tố tụng hình sự, trong đó quy định về trách nhiệm bồi thường của nhà nước đối với các hoạt động tố tụng “người bị bắt, tạm giữ, tạm giam, khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án trái pháp luật so quyền được bồi thường thiệt hại về vật chất, tinh thần và phục hồi danh dự” (khoản 5 Điều 31) [1].

Những quy định này của Hiến pháp đặt ra hàng loạt những vấn đề lý luận và thực tiễn về trách nhiệm bồi thường của nhà nước cần được nghiên cứu để sửa đổi, bổ sung Luật trách nhiệm bồi thường của Nhà nước, bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của cá nhân, tổ chức khi bị những quyết định, hành vi của cơ quan nhà nước gây thiệt hại về vật chất, tinh thần. Đây là một chủ đề rất lớn, trong bài báo này chỉ tập trung phân tích về trách nhiệm bồi thường

*ĐT: 84-902292428

Email: thaihanapa201@yahoo.com